

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Z OBSAHU:

| Pozice EP ke klimatickému zákonu |

| Diskuse o podobě Fondu pro spravedlivou transformaci |

| Plán na podporu oživení hospodářství |

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

cíle Zelené dohody biodiverzita a snížení znečištění jdou často proti sobě a květnový návrh **strategie** pro biodiverzitu má jednotlivé cíle provázat. Komise se v něm vyslovuje pro prioritizaci oceánské a pobřežní větrné energie, solárních parků a udržitelné bioenergie. Využívání stromů a plodin, ať už z EU nebo dovozu, k výrobě energie by podle ní mělo být minimalizováno a příští rok představí kritéria udržitelnosti pro energeticky využitelnou biomasu a nastaví trajektorii pro ukončení používání neudržitelných biopaliv do roku 2030. Jak **upozorňují** poslanci Evropského parlamentu v otázce na Komisi, třetina infrastruktury obnovitelných zdrojů způsobuje degradaci chráněných přírodních oblastí a poškozuje klíčová místa biologické rozmanitosti. Do konce roku chce Komise představit revizi nařízení o transevropských energetických sítích, aby odpovídalo cíli klimatické neutrality a respektovalo biodiverzitu, spustila **veřejnou a expertní** konzultaci a uspořádá **webináře**. Do října pak plánuje představit pravidla pro udržitelné baterie, která mají zajistit rámec pro konkurenceschopnost v oblasti udržitelnosti, výkonu a bezpečnosti baterií a nastavit oběhové hospodářství pro všechny baterie vyráběné nebo prodávané v EU.

V květnu pokračovala jednání s Velkou Británií, která zveřejnila svou představu **dohod s EU**, včetně **dohody pro energetiku**. Nebylo ale dosaženo shody na zajištění **rovných podmínek**, Británie nechce přistoupit na požadavky EU, které by ji stále vázaly k standardům EU. Ta si je nárokuje podle **politické deklarace** o budoucích vztazích po brexitu a doufá, že během následujících šesti týdnů Británie na podmínky kývne, zároveň nabízí prodloužení jednání a přechodného období. Pokud do konce roku nebude dohoda podepsána, Británie od příštího roku opustí jednotný trh a pro vzájemné vztahy budou platit pravidla Světové obchodní organizace, **nové celní tarify a kvóty**.

Na následujících stránkách naleznete mimo jiné novinky ohledně přijímání klimatického zákona, nového nástroje Next Generation EU na oživení hospodářství a jeho propojení s dlouhodobým rozpočtem EU pro období 2021-2027.

Příjemné čtení přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz
Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měsíc | Tomáš Pírk | Jan Prášil | Zuzana Sádlová |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. |
Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com a Freeimages.com.

Pozice EP ke klimatickému zákonu

Renovační vlna

Nová strategie EU pro biodiverzitu po roce 2020

POZICE EP KE KLIMATICKÉMU ZÁKONU

Evropský parlament připravuje svoji pozici k návrhu klimatického zákona, který Komise představila v březnu letošního roku. Příslušným výborem pro vypracování zprávy je Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI). Zpravodajka předkládá ambiciózní návrh na navýšení emisního cíle do roku 2030, zavedení průběžného cíle do roku 2040 či doplnění cíle záporných emisí po roce 2050.

Návrh zprávy předložila zpravodajka, švédská europoslankyně Jytte Gutelandová (S&D), začátkem května, přičemž vycházela z následujících zjištění. S odvoláním na [Klimatický věstník](#) EK konstatuje, že v posledním desetiletí byly globálně naměřené teploty nejvyšší a rok 2019 byl vůbec nejteplejším rokem v Evropě. Zpravodajka dochází k závěru, že nastartování transformace nelze odkládat a naléhá, aby Evropa přijala urychlená a rozhodná opatření s cílem vý-

znamně snížit emise skleníkových plynů. Pokud by se přechod ke klimatické neutralitě odkládal, náklady na její dosažení by se jen zvyšovaly.

Zároveň švédská europoslankyně zdůrazňuje, že transformace musí probíhat ve všech odvětvích a ve všech členských státech a požaduje odpovědnost za dosažení klimatické neutrality do roku 2050 na vnitrostátní úrovni. Konstatuje, že změny budou směřovat k ukončení ekonomiky založené na fosilních palivech a neopomíná připomenout, že úspěšná transformace musí probíhat sociálně spravedlivým způsobem. V zájmu solidarity požaduje, aby při uplatňování mechanismu spravedlivé transformace byly zohledněny rozdílné výchozí pozice členských států.

Co se týká změny emisního cíle EU do roku 2030, navrhuje zpravodajka jeho posílení, a to i nad rámec současné pozice EP. Gutelandová navrhuje 65% snížení emisí ve srovnání s rokem 1990, přičemž europoslanci se v plénu dosud shodli na požadavku navýšení cíle ze současných 40 % na 55 %. Zároveň prosazuje, aby Komise do září 2025 předložila návrh na stanovení průběžného klimatického cíle pro rok 2040, konkrétně sní-

žení emisí v rozmezí 80 až 85 %. Dále pro zajištění kontinuity navrhuje doplnit cíl pro záporné emise po roce 2050 tak, aby se po dosažení klimatické neutrality zajistilo, že pohlcování skleníkových plynů překročí vyprodukované emise, a to jak na úrovni EU, tak současně v každém členském státě.

V souladu se závěry právní služby EP, zpravodajka odmítla návrh Komise stanovit trajektorii snižování emisí prostřednictvím delegovaných aktů, a je toho názoru, že stanovení trajektorie by mělo proběhnout běžným legislativním postupem za účasti Evropského parlamentu a Rady. Dále požaduje, aby Komise předložila legislativní návrh na zavedení uhlíkového rozpočtu EU, který stanoví zbývající celkové množství emisí skleníkových plynů (rozdělených podle hospodářských odvětví), které mohou být vyprodukovány, aniž by byly ohroženy závazky EU podle Pařížské dohody. V neposlední řadě zpravodajka navrhuje vytvoření Evropského panelu pro změnu klimatu (EPCC) s cílem zajistit nezávislý vědecký orgán, který by monitoroval snižování emisí a posuzoval soulad opatření a pokrok při dosahování klimatické neutrality a plnění klimatických závazků. Pozměňovací návrhy ke zprávě lze předložit do 3. června 2020.

Pozice EP ke
klimatickému zákonu

Renovační vlna

Nová strategie EU
pro biodiverzitu
po roce 2020

RENOVAČNÍ VLNA

Evropská komise dne 11. května **zveřejnila** tzv. cestovní mapu a otevřela konzultaci k iniciativě „renovační vlna“. Plánovaná iniciativa zaměřená na energetickou náročnost budov má za cíl podpořit a usnadnit soukromé investice do veřejných budov. Potenciál renovací stávajících budov nabírá na významu v souvislosti s plánem na hospodářské oživení.

Komise uvádí, že budovy spotřebovávají přibližně 40 % energie v EU a jsou tak největším konzumentem energie v Evropě, přičemž na emisích CO₂ se podílejí z 36 %. Renovace stávajících budov vedou ke značným úsporám energie. Nové budovy mají zhruba poloviční spotřebu energií v porovnání s výstavbou před 20 lety. Komise uvádí, že současná míra renovací v EU (cca 1 %) je nedostatečná s ohledem na cíl klimatické neutrality a je třeba ji alespoň zdvojnásobit.

Iniciativu „renovační vlna“ Komise pojímá jako příležitost pro uplatnění obnovitelných

zdrojů energie, využití digitalizace, principů oběhového hospodářství či udržitelné mobility. Zvyšování energetické účinnosti budov může přispět ke zmírňování energetické chudoby. Podpora stavebnictví zároveň přinese vytváření nových pracovních míst a hospodářské oživení po pandemii covid-19.

Komise konstatuje, že současné výdaje na energetickou účinnost nejsou dostatečné. Dosažení dekarbonizace v sektoru budov do roku 2050 bude vyžadovat mobilizaci veřejných i soukromých investic. Odhaduje, že ročně bude potřeba vynaložit 75 miliard eur

na veřejné budovy a 250 miliard eur na obytné budovy. Plánovaná iniciativa zohlední zásadu subsidiarity, přičemž se předpokládá dostatečná flexibilita, která umožní přizpůsobení se místním podmínkám.

Záměrem konzultace, která je otevřená do 8. června, je získat zpětnou vazbu zúčastněných stran o typech budov, na které by se iniciativa měla zaměřit. Sdělení „renovační vlna“ by Komise měla zveřejnit na podzim letošního roku.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Pozice EP ke
klimatickému zákonu

Renovační vlna

Nová strategie EU
pro biodiverzitu
po roce 2020

NOVÁ STRATEGIE EU PRO BIODIVERZITU PO ROCE 2020

Dne 20. května zveřejnila Evropská komise **strategii** pro biologickou rozmanitost do roku 2030, jejíž cílem je vyvinout plán obnovy přírody a rozšířit seznam chráněných oblastí na alespoň 30 % plochy souše, což představuje nárůst o 4 %, a 30 % moře, tj. o 11 % více než nyní. Pro jejich dosažení má být každoročně alokováno 20 mld. eur, ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů je také jedním z šesti cílů taxonomie udržitelných financí.

Příští rok Komise vydá delegovaný akt pod nařízením o taxonomii udržitelných financí pro klasifikaci činností, které ochraňují a obnovují biologickou rozmanitost a ekosystémy. Navrhne také závazné cíle přírodní obnovy. V současné době analyzuje nabídku a požadavky po bioenergii jak na úrovni EU, tak na globální úrovni a dopady využívání lesnické biomasy k energetickým účelům. Výsledky zveřejní do konce letošního roku. Případně

hodlá revidovat v příštím roce směrnice o obnovitelných zdrojích, ETS a LULUCF.

Příští rok také představí vodítka pro kritéria udržitelnosti energeticky využitelné biomasy a nastaví trajektorii do roku 2030 pro útlum využívání neudržitelných biopaliv. Nový rámec governance pro biodiverzitu propojí s Evropským semestrem. Biodiverzita má být

provázána také s nefinančním reportingem. Komise také podpoří vznik platformy European Business for Biodiversity a zařadí ji do **Evropského klimatického paktu**, jehož cílem je zapojit občany a jejich komunity do navrhování opatření v oblasti klimatu a životního prostředí. Pro větší zapojení veřejnosti navrhne Komise revizi Aarhuského nařízení.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Diskuse o podobě
Fondu
pro spravedlivou
transformaci

Bateriová aliance
urychlí projekty

Austrálie uvažuje
o malých modulárních
reaktorech

DISKUSE O PODOBĚ FONDU PRO SPRAVEDLIVOU TRANSFORMACI

V Evropském parlamentu a v Radě probíhá diskuse o podobě Fondu pro spravedlivou transformaci. Členské země EU se neshodují, do jaké míry uvolnit kritéria pro využívání finančních prostředků fondu.

Požadavek na vytvoření Fondu pro spravedlivou transformaci energetiky (JTF) vznesli europoslanci v listopadu 2018 v rámci své pozice k novému víceletému finančnímu rámci (VFR) na období 2021 až 2027. Evropská komise myšlenku podpořila a v lednu letošního roku předložila návrh na mechanismus pro spravedlivou transformaci, který má zajistit, aby přechod ke klimaticky neutrální ekonomice probíhal spravedlivě. Jedním ze tří zdrojů financování mechanismu je právě JTF, pro který Komise **navrhla** přidělení finančních prostředků ve výši 7,5 miliardy eur. O návrhu Komise jsme psali v **lednovém** bulletinu Energetika v EU.

Probíhající diskusi v Evropském parlamentu a v Radě o podobě příštího VFR zásadně ovlivnily dopady současné krize způsobené pandemií covid-19 a opatření, která Komise aktuálně navrhuje v rámci **plánu na oživení hospodářství**. S cílem usnadnit přechod na klimaticky neutrální ekonomiku navrhla

prostřednictvím nástroje Next Generation EU navýšit financování fondu na 40 miliard eur.

Členské země jsou přitom rozděleny v názoru, do jaké míry využívat společné finanční prostředky důsledně v souladu s tzv. dvojí transformací, tj. na environmentální cíle

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Diskuse o podobě
Fondu
pro spravedlivou
transformaci

Bateriová aliance
urychlí projekty

Austrálie uvažuje
o malých modulárních
reaktorech

a digitalizaci, či zda je nyní žádoucí v zájmu oživení hospodářské činnosti nastavit širší pojetí kritérií.

Regiony závislé na uhlí, vč. České republiky, Bulharska, Polska či Řecka, prosazují, aby finanční prostředky JTF bylo možné využít na investice do fosilních paliv, což návrh Komise neumožňuje. Konkrétně mají zájem odklon od uhlí přechodně

doplnit plynem, a v této souvislosti podpořit zejména projekty zajišťující chybějící infrastrukturu a řešit tak „své skutečné potřeby“. Přílišnému rozvolnění kritérií pro přidělování finančních prostředků však není nakloněna Komise, a to s argumentem, že vzhledem k relativně malé velikosti fondu není rozšíření jeho věcné působnosti žádoucí.

Skupina členských zemí, která požaduje oživení evropského hospodářství v souladu se Zelenou dohodou (mj. Dánsko, Francie, Německo, Nizozemsko či Španělsko), prosazuje podmínění možnosti čerpání finančních prostředků JTF závazkem klimatické neutrality do roku 2050 a harmonogramem klíčových kroků k dosažení emisních cílů do roku 2030, který by členské státy předložily v rámci svých vnitrostátních klimaticko-energetických plánů (NIKEP). O vynechání závazku do roku 2050 usiluje Polsko, které dosud jako jediné tento evropský cíl nepodpořilo.

V Evropském parlamentu je příslušným výborem pro vypracování zprávy ohledně JTF Výbor pro regionální rozvoj (REGI). Zprávu vypracoval řecký europoslanec Manolis Kefalogiannis (EPP), který navrhuje vypustit z návrhu Komise zákaz využití finančních prostředků JTF pro investice související s výrobou, zpracováním, distribucí nebo spalováním fosilních paliv. Ve své pozici se také vyslovil pro navýšení maximální částky, kterou může získat jednotlivá členská země na 27 % celkové hodnoty fondu. Taková úprava by se týkala zejména Polska, které je největším příjemcem JTF.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Diskuse o podobě
Fondu
pro spravedlivou
transformaci

Bateriová aliance
urychlí projekty

Austrálie uvažuje
o malých modulárních
reaktorech

BATERIOVÁ ALIANCE URYCHLÍ PROJEKTY

V rámci iniciativy Evropské bateriové aliance (EBA) **diskutovali** zástupci evropského průmyslu, jak může aliance přispět k oživení hospodářství po pandemii covid-19. Setkání, které proběhlo formou videokonference, předsedal místopředseda EK Maroš Šefčovič a za Evropskou investiční banku (EIB) se zúčastnil její viceprezident Andrew McDowell.

Zástupci průmyslu potvrdili odhodlání urychlit projekty, které pokrývají celý hodnotový řetězec od těžby a zpracování lithia, přes výrobu baterií až po jejich recyklaci. Do roku 2022 by tak v souvislosti s výrobou baterií mohl být vytvořen až jeden milion pracovních míst. EIB řadí tyto projekty mezi hlavní investiční priority, přičemž na ně dosud přidělila úvěry ve výši 1 miliardy eur.

Jako zásadní pro další a rychlejší rozvoj tohoto odvětví označili zástupci průmyslu surovinovou soběstačnost. Šefčovič uvedl, že v členských státech byly dosud zahájeny čtyři

projekty těžby lithia (ES, PT, DE/CZ, DE/FR), které dodržují environmentální požadavky EU, v celkové výši 2 miliard eur. Očekává se, že tyto projekty by do roku 2025 měly zajistit až 80 % evropských potřeb lithia. Nicméně, jak upozornili zástupci průmyslu, pro úspěšnou akceleraci bude zapotřebí urychlit schvalovací procesy a zavádění inovací a podpořit financování tohoto odvětví.

V této souvislosti Šefčovič **uvedl**, že Komise hodlá úzce spolupracovat s průmyslem a po vzoru EBA vytvořit alianci zaměřenou na zajištění udržitelných dodávek strategických surovin. Zároveň konstatoval, že v důsledku předpokládaného nárůstu výroby baterií bude do roku 2030 EU potřebovat 18krát více lithia než v současnosti a pětkrát více kobaltu.

Diskuse o podobě
Fondu
pro spravedlivou
transformaci

Bateriová aliance
urychlí projekty

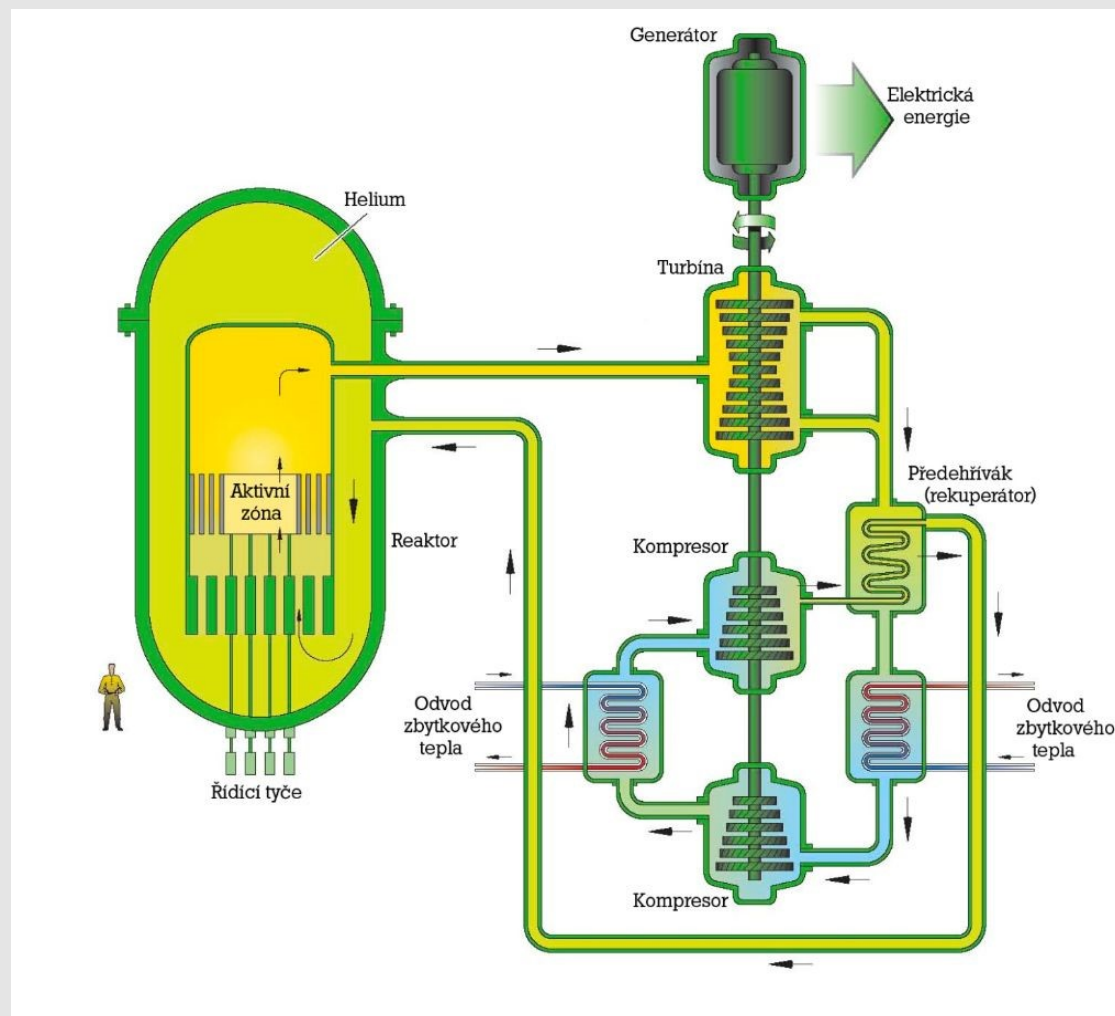
Austrálie uvažuje
o malých modulárních
reaktorech

AUSTRÁLIE UVAŽUJE O MALÝCH MODULÁRNÍCH REAKTORECH

Australská federální vláda zveřejnila ke konzultaci návrh cestovní mapy pro nízkouhlíkové investice, který má být přijat před COP 26.

Do roku 2030 mají vládní investice směřovat do snižování nákladů technologií pro skladování elektřiny, především velkých baterií a přečerpávacích vodních elektráren. Sledován bude vývoj malých modulárních reaktorů, které mají potenciál, ale vyžadují výzkum a vývoj a nastavení rámce pro zavádění.

Po roce 2030 bude hlavní výzvou dostatečná dlouhodobá flexibilní kapacita pro zajištění spolehlivosti v obdobích nedostatku větru a slunce. Řešením by mohl být plyn, avšak návrh konstatuje, že koncentrovaná solární tepelná energie a malé modulární reaktory produkují nižší emise a mohou zlepšit cenovou dostupnost. Určujícími faktory pro zavedení jaderné energie do australského mixu budou náklady a společenská přijatelnost.

Zdroj: GIF (Gas-Cooled Fast Reactor)

**Pohotovostní plán
pro případ nedohody
o VFR****POHOTOVOSTNÍ PLÁN PRO PŘÍPAD
NEDOHODY O VFR**

Evropský parlament dne 13. května přijal **usnesení**, ve kterém europoslanci žádají Evropskou komisi, aby do 15. června předložila tzv. pohotovostní plán pro případ, že nový víceletý finanční rámec (VFR) nebude dohodnut k 1. lednu 2021.

Členské státy EU dosud nedosáhly dohody o budoucí podobě VFR. Na mimořádném summitu Evropské rady ve dnech 20. až 21. února premiéři a prezidenti členských zemí konstatovali, že na dohodu o výši vlastních zdrojů a kritériích pro vytvoření nových programů potřebují více času. Do složitého procesu vyjednávání navíc zasáhla pandemie covid-19. Prokázala potenciál silného rozpočtu EU ke krizové reakci, nicméně jednání dále zpozdila. Riziko, že příští VFR nebude dohodnut včas, se s postupujícím časem zvyšuje.

Evropský parlament upozorňuje na skutečnost, že postoje EP a Rady se mohou velmi

lišit a v rámci řádného legislativního postupu budou zapotřebí intenzivní interinstitucionální jednání. Svoji **pozici** europoslanci přijali již v říjnu 2019. Dlouhodobě avizují, že svůj souhlas neudělí bez dohody o systému vlastních zdrojů. Zároveň požadují rozpočet ve výši 1,3 % HND. V souvislosti s nově navrhovaným **nástrojem Next Generation EU** upřednostňují poskytování grantů před půjčkami. Více o pozici EP si můžete přečíst v **říjnovém** bulletinu Energetika v EU.

V případě, že k dohodě ohledně VFR v rámci meziinstitucionálních jednání nedojde včas, zůstanou zachovány současné rozpočtové stropy. Nicméně některé programy, vč. kohezních, skončí. Pohotovostní plán by měl proto zajistit kontinuitu těchto programů a poskytnout příjemcům záchranou síť. Zároveň by měl reagovat na sociální a hospodářské následky pandemie a přispět k oživení.

Legislativní usnesení bylo v plénu přijato poměrem hlasů 616 pro, 29 proti, přičemž 46 europoslanců se hlasování zdrželo.

Rozvoj jaderné energie
je cílem unijního práva

ROZVOJ JADERNÉ ENERGIE JE CÍLEM UNIJNÍHO PRÁVA

Dne 7. května bylo vydáno **stanovisko generálního advokáta Gerarda Hogana, podle kterého by Soudní dvůr EU měl zamítnout odvolání Rakouska v případě schválené veřejné podpory pro výstavbu jaderné elektrárny Hinkley Point C ve Spojeném království.**

Řízení je pokračováním **řízení** ke zrušení rozhodnutí Komise o podpoře, ve kterém Tribunál jako soud první instance v červenci 2018 **zamítl** rakouskou žalobu. Rakousko následně 21. září 2018 podalo proti rozsudku **kasační opravný prostředek**, o kterém jsme informovali v našem **Bulletinu** ze září 2018.

Generální advokát se ve svém stanovisku zabýval postavením Smlouvy o Euratomu v evropském právu. Dospěl mimo jiné k závěru, že tato smlouva jako součást primárního práva neobsahuje zvláštní pravidla

o veřejné podpoře. Je tudíž správné, když jak Komise, tak i Tribunál použili pro stanovení podpory jaderné energetiky úpravu smlouvy o fungování EU (SFEU). Současně dodává, že „rozvoj jaderné energie je, jak je vyjádřeno ve Smlouvě o Euratomu, jasně vymezeným cílem unijního práva, a že tento cíl nemůže být podřazen jiným cílům unijního práva, jako je ochrana životního prostředí.“

Podle něj je zřejmé, že povaha Smlouvy o Euratomu jako součásti primárního práva EU uznává právo každého členského státu rozvíjet jadernou energetiku v rámci svých zdrojů zásobování energií. Generální advokát zastává názor, že se nevyžaduje, aby dotčená podpora plnila cíle, které jdou nad rámec cílů konkrétně stanovených v příslušném článku SFEU jako jsou „cíle společného zájmu“ nebo „cíle veřejného zájmu“. Tato podpora má pouze „usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností“ a nesmí přitom „měnit podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem“. Tak je tomu právě v případě podpory pro Hinkley Point C, která směřuje k rozvoji tohoto speci-

fického hospodářského odvětví a je tedy slučitelná s pravidly vnitřního trhu EU.

Závěrem generální advokát Hogan poznamenává, že přijetím cílů Smlouvy o Euratomu vyjádřily všechny členské státy faktický bezpodmínečný souhlas s právem ostatních členských států rozvíjet jaderné elektrárny na jejich vlastních územích.

Plán na podporu oživení hospodářství

PLÁN NA PODPORU OŽIVENÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Na základě výzvy prezidentů a premiérů členských zemí EU představila předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová dne 27. května na plenárním zasedání Evropského parlamentu **plán na podporu oživení evropského hospodářství po pandemii covid--19. Navrhuje vytvoření nového nástroje Next Generation EU, který bude zakotven v aktualizovaném sedmiletém rozpočtu EU.**

Před europoslanci zdůraznila, že nový nástroj podpoří investice do ekologické a digitální transformace tak, „aby z toho příští generace Evropy zítra mohla těžit“. Mezi roky 2021 až 2024 by Next Generation EU měl generovat 750 miliard eur.

Komise navrhuje rozdělit finanční prostředky z nástroje Next Generation EU do třech pilířů. První pilíř podpoří členské státy EU v oblasti investic a reforem, druhý má za cíl nastartovat ekonomiku prostřednictvím pobídek

pro soukromé investice a třetí je zaměřen na „ponaučení z krize“ a podpoří zejména oblast zdravotnictví, výzkum či humanitární činnost.

Podpora na oživení hospodářství (Recovery and Resilience Facility) v celkové výši 560 miliard eur bude poskytnuta zejména nejvíce postiženým členským státům. Tento nástroj bude součástí evropského semestru. Členské státy (na základě priorit stanovených v rámci evropského semestru a v souladu s vnitrostátními energeticko-klimatickými plány (NIKEP), teritoriálními plány spravedlivého přechodu a s dohodami o partnerství v rámci čerpání EU fondů) vypracují národní plány obnovy. V rámci prvního pilíře Komise mj. dále, s cílem usnadnit přechod na klimaticky neutrální ekonomiku, navrhuje navýšit financování Fondu pro spravedlivou transformaci (JTF) ze současných 7,5 na 40 miliard eur.

Evropské podniky hodlá Komise podpořit nástrojem pro podporu solventnosti, který bude mít rozpočet 31 miliard eur, s cílem mobilizovat až 300 miliard eur. Dále navrhuje z nástroje Next Generation EU posílit kapacitu InvestEU (na úroveň 15,3 miliard eur) a vytvořit nástroj pro strategické investice, který

by podpořil mobilizaci investic k posílení odolnosti strategických odvětví (zejména pokud jsou spojena s ekologickou a digitální transformací) a klíčových hodnotových řetězců.

Finanční prostředky budou směřované transparentně, prostřednictvím programů EU, jak formou grantů (500 miliard eur), tak úvěrů (250 miliard eur). Komise zdůraznila, že prioritou budou mít zelené projekty (obnovitelné zdroje, energetická účinnost, skladování energie, CCS/CCU, renovace a infrastruktura umožňující přechod na zelenou ekonomiku). Deklaruje, že tento záměr podpoří navýšením emisního cíle do roku 2030 a přizpůsobením strategie pro udržitelné finance. Příští rok navíc navrhne novou iniciativu v oblasti udržitelné správy a řízení společností.

Komise navrhuje získat prostředky pro nový finanční nástroj dočasným zvýšením stropu vlastních zdrojů (což je maximální částka, kterou může EU od členských států požadovat na financování svých výdajů) na 2 % HND EU. Tím by se zvýšily záruky členských zemí vůči evropskému rozpočtu, což by umožnilo společný dluh za výhodnějších podmínek. Získané finanční prostředky by se

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Plán na podporu oživení hospodářství

splácely prostřednictvím budoucích rozpočtů EU mezi lety 2028 až 2058. Za tím účelem Komise navrhne řadu nových (nad rámec v současnosti diskutovaných) příjmů z vlastních zdrojů, které by mohly být založeny na zdaňování digitálních služeb, schématu EU ETS, zavedení přeshraničního mechanismu kompenzačních opatření v souvislosti s uhlíkem či zavedení korporátní daně.

Návrh na vytvoření nástroje Next Generation EU a aktualizovaný VFR nyní musí projít legislativním procesem v Evropském parlamentu a Radě. Předseda Evropské rady Charles Michel ujistil, že na úrovni Rady bezprostředně proběhne analýza dokumentu a diskuse s jednotlivými členskými státy, které jsou však rozdělené zvláště v pohledu na poměr grantů a úvěrů. Dánsko, Nizozemsko, Rakousko a Švédsko se obávají společného zadlužení a prosazují rozdělování fondů výhradně prostřednictvím půjček. Návrh bude projednán na Evropské radě dne 19. června.

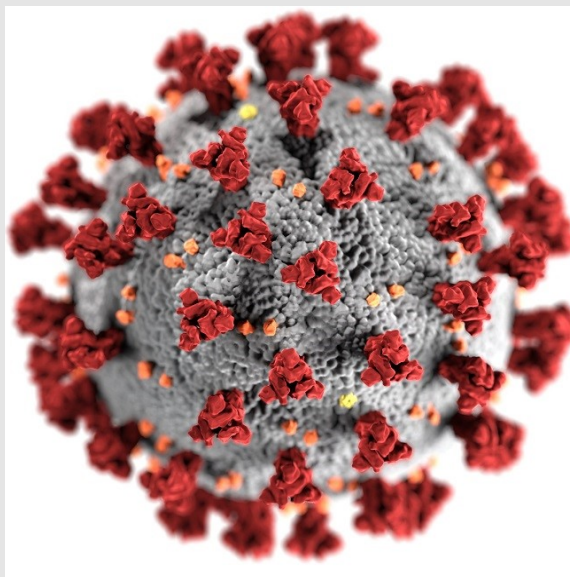
Dopady pandemie na sektor energetiky

DOPADY PANDEMIE NA SEKTOR ENERGETIKY

Globální pandemie nového typu koronaviru ovlivnila během několika měsíců všechny představitelné oblasti našich životů. Logicky se to týká rovněž energetiky a fenoménů s ní spojených. Existuje celá řada prognóz a výčtů dosa-
vadních dopadů na světovou ekonomiku (a tím pádem i energetiku), spojených se současným stavem. Námětem dnešního článku je stručný přehled hlavních závěrů obsáhlého oficiálního **přehledu**, vypracovaného Mezinárodní energetickou agenturou (IEA), zacílený především na zmíněné dopady globální pandemie na oblast poptávky po energii a na objem emisí oxidu uhličitého.

Jak se vyvíjejí hlavní parametry spotřeby energií a s tím i souvisejících emisí CO2 v letošním roce?

Podle posledních dostupných dat byl dopad opatření, přijímaných ve snaze zpomalit pandemii, na globální poptávku po energii velice masivní. Ve srovnání s prvním čtvrtletím roku 2019 totiž došlo k poklesu celkové poptávky

o 3,8 % (respektive o 150 milionů Mtoe). V případě, že by celosvětová odstávka celých odvětví pokračovala delší dobu (jakkoliv již nyní dochází k uvolňování restrikcí) a zároveň nedošlo k rychlému nastartování hospodářství, počítaly prognózy s pádem poptávky až o 6 %. Toto číslo by znamenalo nejhorší pokles za posledních 70 let. V případě úspěšného (a rychlého) restartu se počítá s „pouze“ 4% poklesem. Udržení tohoto čísla je ovšem podmíněno tím, že nedojde k vážnému narušení globálních obchodních řetězců a zejména ke druhé vlně celosvětové pandemie. Ještě zřetelnější dopad mělo „uzavření“ světa

na emise oxidu uhličitého. Došlo k jejich nejhlubšímu poklesu v celé historii měření. V prvním čtvrtletí emise CO2 poklesly o 5 % oproti stejnému období v loňském roce. Emise z uhlí klesly o 8 %, z ropy o 4,5 % a ze zemního plynu o 2,5 %. Z geografického pohledu se emise nejvíce snížily v Číně (8 %), Evropské unii (8 %) a USA (9 %), přičemž ve Spojených státech se na tomto poklesu výrazně podepsalo rovněž mírnější počasí v zimě.

Jaké dopady má pandemie na poptávku podle jednotlivých zdrojů energie?

Nejsilněji zasaženým zdrojem energie bylo v meziročním srovnání prvního čtvrtletí uhlí. Poptávka po tomto zdroji energie poklesla o 8 %, přičemž tento pokles je přičítán třem hlavním faktorům – skutečnosti, že jedním z nejvíce zasažených regionů byla Čína s její výrazně uhelnou energetikou, svoji roli ale sehrál také nárůst obnovitelných zdrojů a levného plynu a konečně i mírná zima. Významně poklesla rovněž poptávka po ropě (5 %). Největší podíl na tom mělo uzavírání hranic a restrikce zasahující cestování; tyto faktory přispěly k výraznému omezení letecké a automobilové dopravy a později došlo rovněž k útlumu dopravy lodní. Nižší poptávce

Dopady pandemie na sektor energetiky

po elektrické energii se přizpůsobily rovněž jaderné elektrárny, jejichž výkon se adekvátně tomu snížil (o 3 %, a to zejména v Evropě a USA). Poklesla rovněž poptávka po zemním plynu (o 2 %), ale tento zdroj do určité míry nahradil (díky nízké ceně) výpadek poptávky po uhlí. Jediným zdrojem, který znamenal oproti loňskému roku nárůst, se stala energie z obnovitelných zdrojů (OZE). Díky novým větrným a solárním instalacím totiž OZE zaznamenaly nárůst ve výši 1,5 %. Výše popsané změny se projeví rovněž na složení energetického mixu. Nejvíce logicky ztratilo v tomto ohledu uhlí, na jehož úkor se zvětšil podíl OZE. Ropa a zemní plyn naopak zaznamenaly pouze mírné, dílčí změny.

Jak se změny projeví z regionálního hlediska?

Rozhodující vliv na odlišný dopad pandemie měly samozřejmě délka ekonomické odstávky a míra její „přísnosti“. Druhý zmiňovaný ukazatel se projevil v relativně nízkém dopadu na poptávku v Jižní Koreji a Japonsku (pod 10 %). V Číně došlo v době fungování opatření v průměru k 15% propadu týdenní poptávky. V Evropě se v průměru propadla poptávka o 17 %. V Indii, která přistoupila k drastickému celonárodnímu uzavření eko-

nomiky, se propadla týdenní poptávka až o 30 %. Pokud se podíváme na dlouhodobý propad poptávky po energii ve srovnání s prvním čtvrtletím roku 2019, pak Čína vykázala propad o hodnotě 7 %, Spojené státy 6 % a Evropská unie 5 %. Celková poptávka v Indii naopak zaznamenala v prvním čtvrtletí oproti stejnému období roku 2019 ještě mírný růst (0,3 %) - následky drastických opatření (zmíněné v přehledu týdenních propadů) se pak signifikantně projeví ve druhém čtvrtletí.

Jak se bude situace dále vyvíjet?

Pesimistický scénář IEA předpovídá výše zmíněný pokles poptávky v hodnotě 6 % (toto číslo odpovídá energetické poptávce Francie, Německa, Itálie a Velké Británie za celý rok 2019), což je mimochodem více než sedmkrát větší dopad, než jaký měla globální hospodářská krize v roce 2008. Klíčové bude, jak rychle se podaří oživit ekonomiku a jak dlouho potrvá současný stav, zejména délka odstavení výroby, geografické šíření těchto opatření a jejich přísnost. Všechny energetické zdroje s výjimkou OZE budou pravděpodobně čelit nejhlubším propadům za celá desetiletí. Poptávka po ropě by mohla klesnout až o 9 % (což by mělo odpovídat zhruba statistickým z roku 2012), meziroční propad uhlí

je očekáván na aktuálních hodnotách (tedy 8 %). Další pád zaznamená rovněž zemní plyn (3 %) a jaderná energie (2,5 %). OZE tedy zůstávají jediným zdrojem energie, který by měl i nadále růst. Příčinou jsou nízké náklady na jejich provoz a jejich preference v řadě energetických systémů. Poptávka po energii v Číně pravděpodobně klesne o 4 %, což znamená záporné znaménko po řadě let růstu. Poprvé v historii se očekává pokles v Indii. Ještě více zasáhne současný stav energetiku v Evropě a USA. IEA oběma celkům předpovídá pád o 10 %. To je dvakrát více než po krizi v roce 2008. Nejoptimističtější scénář by tato čísla snížil zhruba o polovinu, nicméně propad bude i tak velmi hluboký.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

2. – 11. ČERVNA 2020

se uskuteční série čtyř webových seminářů, zaměřených na probíhající evaluační proces projektů TEN-E. Registrace je umožněna online na Generálním ředitelství pro energetiku.

[Více informací](#) ▶▶

8. – 11. ČERVNA 2020

se uskuteční technologický workshop evropského sdružení větrné energetiky WindEurope. Letošní ročník se uskuteční kompletně online pomocí aplikace SpotMe.com.

[Více informací](#) ▶▶

9. ČERVNA 2020

se koná online seminář na téma snižování emisí metanu v zemědělství, energetice a odpadním hospodářství. Zájemci se mohou rovněž zaregistrovat na stránkách Generálního ředitelství pro energetiku .

[Více informací](#) ▶▶

22. – 26. ČERVNA 2020

se ve zvláštním režimu uskuteční tradiční týden EU pro udržitelnou energetiku EUSEW 2020. Hlavní konference tentokrát proběhne online od 23. do 25 června 2020.

[Více informací](#) ▶▶

24. – 27. ČERVNA 2020

se uskuteční online verze konference CEES 2020, zaměřené na čistou energetiku a elektrické systémy. Akce se měla uskutečnit ve skotském Edinburghu.

[Více informací](#) ▶▶

27. – 29. ČERVNA 2020

se uskuteční třetí ročník mezinárodní konference pro elektrické inženýrství a zelenou energetiku CEEGE 2020. Letošní ročník, který se měl uskutečnit v Mnichově, bude vinou pandemie koronaviru probíhat online.

[Více informací](#) ▶▶

